

สภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากร
ทางการลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี*
MANAGEMENT CONDITIONS TO PROMOTE RESPONSIBILITY FOR ORGANIZING
BOY SCOUT-GIRL SCOUT ACTIVITIES OF SCOUT PERSONNEL IN PRIMARY
SCHOOLS UNDER THE SINGBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

^[1]สุธีร์ เครือวรรณ Sutee Kruawan ^[1]ระวิง เรืองสังข์ Rawing Ruangsanka

^[2]ยุทธวีร์ แก้วทองใหญ่ Yudthavee Kaewthongyai

^[1] ^[2] ^[3]มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author E-mail: Suteekruawan@gmail.com

Article Received: December 12, 2024. Revised: December 28, 2024. Accepted: December 29, 2024.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู จำนวน 286 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีหาค่าความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า การจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีสภาพที่ปฏิบัติจริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีสภาพที่คาดหวังในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการจำเป็นอันดับ 1 ด้านการทำงานเป็นทีม อันดับที่ 2 ด้านความมีภาวะผู้นำ อันดับที่ 3 ด้านการตระหนักรู้แห่งตน อันดับที่ 4 ด้านความมีจิตสาธารณะ อันดับที่ 5 ด้านความมีวินัย

คำสำคัญ: ความรับผิดชอบ, การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี, โรงเรียนประถมศึกษา

ABSTRACT

This research aims to study the conditions of management of responsibility promotion for boy scout and girl scout activities of scout personnel in primary schools under the Office of the Primary Education Area of Sing Buri. The research is a quantitative research using a questionnaire with a sample of 286 administrators and teachers. The data were analyzed using research statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, and the index of needs. The research results found that the management of responsibility promotion for boy scout and girl scout activities of scout personnel in primary schools under

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของดัชนีพนธ์เรื่อง รูปแบบการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือตามหลักพุทธธรรม โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

the Office of the Primary Education Area of Sing Buri had a high level of actual practice, a high level of overall expectation, and the highest level of teamwork, leadership, self-awareness, public-mindedness, and discipline.

Keywords: Responsibility, Boy Scout-Girl Scout Activities, Primary Schools

บทนำ

สำหรับในประเทศไทยเอง กิจการลูกเสือ เริ่มต้นขึ้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนากองเสือป่าขึ้นก่อน เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2454 เพื่อฝึกอบรมข้าราชการพลเรือน ให้เรียนรู้วิชาการด้านทหาร เพื่อเป็นกำลังสำรองในยามเกิดศึกสงคราม และเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชนในยามสงบ เช่น ช่วยปราบปรามโจรผู้ร้าย เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทรงเห็นว่า ลูกเสือจะช่วยให้คนไทยรู้จักรักชาติ มีมนุษยธรรม มีความเสียสละ สามัคคี และมีความกตัญญูกระตือรือร้นอีก 2 เดือนถัดมา เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่ากิจการเสือป่าเจริญก้าวหน้ามั่นคงดีแล้ว พระองค์จึงมีพระบรมราชโองการจัดตั้งกองลูกเสือขึ้น ในวันที่ 1 กรกฎาคม ซึ่งถือเป็นประเทศที่ 3 ของโลกที่จัดตั้งกองลูกเสือขึ้น ต่อจากประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา โดยผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นลูกเสือไทยคนแรก คือ “นายซัพพ์ บุนนาค” จากนั้นนานาชาตินิวยอร์กจึงจัดตั้งกองลูกเสือของตนขึ้นบ้าง ทำให้ลูกเสือกลายเป็นองค์การสากล และมีความสัมพันธ์กันทั่วโลก โดยถือว่าลูกเสือทั่วโลกเป็นพี่น้องกันหมด

ลูกเสือกองแรกของไทยก่อตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวงเรียก เรียกว่า “ลูกเสือกรุงเทพฯ ที่ 1” ก่อนที่จะขยายตัวไปจัดตั้งตามโรงเรียนและสถานที่ต่างๆ โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานคติพจน์ เพื่อให้เด็กที่จะเข้าประจำการในกองลูกเสือได้ปฏิญาณตนว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” ในสมัยนั้นกิจการลูกเสือไทยเลื่องลือไปยังนานาชาติว่า “พระเจ้าแผ่นดินสยามทรงใฝ่พระทัยในกิจการลูกเสือเป็นอย่างยิ่ง” ถึงกับทำให้องค์การลูกเสือที่ 8 ของประเทศอังกฤษ ได้มีหนังสือขอพระราชทานนามนามลูกเสือกองนี้ว่า “กองลูกเสือในพระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยาม” ซึ่งพระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้ตามความประสงค์ และลูกเสือกองนี้ได้ติดเครื่องหมายข้างเผือกที่แขนเสื้อทั้งสองข้าง และยังปรากฏอยู่ตราบนีมาทุกวันนี้หลังจากทรงสถาปนากิจการลูกเสือขึ้นมาแล้ว ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราข้อบังคับลักษณะการปกครองลูกเสือ และตั้งสภากรรมการจัดการลูกเสือแห่งชาติขึ้นโดยพระองค์ ทรงดำรงตำแหน่งสภานายก ต่อมาทุกครั้งทีพระองค์เสด็จไปยังจังหวัดใดก็ตามก็จะทรงโปรดเกล้าฯ ให้กระทำพิธีเข้าประจำกองลูกเสือประจำจังหวัดนั้นๆ ให้ด้วยและหลังจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ก็ได้ทรงฟื้นฟูกิจการลูกเสืออีกครั้ง โดยในปี พ.ศ. 2470 พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติขึ้นเป็นครั้งแรกในบริเวณพระราชอุทยานสราญรมย์และจัดให้อบรมลูกเสือหลายรุ่น กระทั่งรุ่นสุดท้ายในปี พ.ศ. 2475 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองขึ้น กิจการลูกเสือจึงได้รับการปรับปรุงใหม่โดยรัฐบาลได้จัดตั้งหน่วยยุวชนทหารและรับเด็กที่เคยเป็นลูกเสือมาแล้วมาฝึกวิชาทหาร ส่วนกิจการลูกเสือก็ขยายให้กว้างขวางขึ้น โดยมีการจัดตั้งกองลูกเสือเหล่าเสนาและลูกเสือเหล่าสมุทรเสนาขึ้น เพื่อฝึกพร้อมกับยุวชนทหารทำให้กิจการลูกเสือซบเซาลงบ้างในยุคนี้

ในปี พ.ศ. 2490 กิจการลูกเสือกลับมาฟื้นฟูอีกครั้งหลังจากทางราชการได้จัดชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ และส่งเจ้าหน้าที่ในกองลูกเสือไปรับการฝึกอบรมวิชาลูกเสือตามมาตรฐานสากล และตามแบบนานาประเทศ กระทั่งมีพระราชบัญญัติลูกเสือบังคับใช้ โดยคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้บริหารวัตถุประสงค์ของ

ขบวนการลูกเสือ ได้รับการปรับปรุงและเน้นให้เห็นชัดเจนรัดกุม ยิ่งขึ้น มีความว่า “คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ สร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสุขและความมั่นคงของประเทศไทย” การกำหนดวันสถาปนาลูกเสือแห่งชาติเพื่อเป็นการระลึกถึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงก่อตั้งกิจการลูกเสือไทยให้พัฒนารุ่งเรือง มาจวบจนทุกวันนี้ ทางราชการจึงกำหนดให้ทุกวันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปีเป็น “วันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ” หรือ “วันลูกเสือ” โดยในวันนี้บรรดาลูกเสือไทยจะจัดกิจกรรมที่เป็นการระลึกถึงพระ มหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน รวมทั้งนำพวงมาลาไปถวายบังคมที่พระบรมรูปฯ สถานพระบรมราชานุสรณ์ และจัดให้มีการสวนสนามในโรงเรียน หรือสถานที่ต่างๆ เช่น ณ สนามศุภชลาศัย หรือสนามกีฬาแห่งชาติ ที่ทุกๆ ปี จะมีเหล่าลูกเสือจำนวนกว่าหมื่นคนมาร่วมเดินสวนสนามเพื่อแสดงความเคารพ และกล่าวทบทวนคำปฏิญาณต่อองค์พระประมุขคณะลูกเสือแห่งชาติ เพื่อประกาศความเป็นลูกเสืออย่างแท้จริง

กิจกรรมลูกเสือเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนเสริมสร้างวินัยให้กับเยาวชนโดยอาศัยอุดมการณ์ และหลักการทางลูกเสือมีผู้ใหญ่เป็นผู้ชี้แนะ เสริมแต่งและกำกับติดตามสถานที่ปฏิบัติได้คือสถานศึกษาซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน เสริมสร้างวินัยที่ดีให้เยาวชนมีคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีของสังคม ดังคำกล่าวของ ล้นเกล้ารัชการที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกล่าวไว้ว่า “ข้าไม่ต้องการตำราเรียนที่เดินได้ที่ข้าอยากได้นั้นคือ เยาวชนที่เป็นสุภาพบุรุษ ซื่อสัตย์สุจริต มีอุปนิสัยใจคอดี” ดังนั้นหากสถานศึกษาร่วมมือกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันถือว่าเป็นภาระที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกันแก้ปัญหาเหมือนกันเหตุการณ์ต่างๆ ที่มันเกิดขึ้นในสังคมคงจะไม่เกิดในสถานการณ์ปัจจุบัน ทุกคนหนีปัญหาไม่ยอมรับในสิ่งที่ได้กระทำ จากมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ระบุว่า คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้าเพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศไทย จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติจึงได้กำหนดคุณลักษณะผู้เรียนหรือแนวทางในการพัฒนาลูกเสือแต่ละคนไว้ 8 ประการคือ 1) พัฒนาทางกาย 2) พัฒนาทางสติปัญญา 3) พัฒนาทางจิตใจและศีลธรรม 4) พัฒนาในเรื่องค่านิยมและเจตคติ 5) พัฒนาทางสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล 6) พัฒนาทางสัมพันธ์ภาพทางสังคม 7) พัฒนาทางสัมพันธ์ภาพทางชุมชน 8) พัฒนาทางด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับเสนอแนะกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยพัฒนาลูกเสือ (พิทักษ์สิน ภัคดี, 2563)

จากความเป็นมาของกิจการลูกเสื่อดังกล่าวข้างต้นโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน และเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กิจกรรมลูกเสือจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยกระบวนการบริหารและการนิเทศในการดำเนินการด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ บุญรักษา (2552) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาสำคัญในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ได้แก่ความจำกัดของงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ความใส่ใจของครูต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน และความจำกัดของงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้บังคับบัญชาลูกเสือและลูกเสือ ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีที่สำคัญอย่างหนึ่ง ความรู้สึกรับผิดชอบ เป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของ

บุคคลซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามระเบียบเคารพสิทธิของผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตนเองและมีความซื่อสัตย์สุจริต การที่บุคคลมีลักษณะความรับผิดชอบ จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข นอกจากนี้ ความรับผิดชอบยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งนักเรียนเป็นบุคลากรสำคัญที่จะจบการศึกษาออกไปเพื่อเป็นทำหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนเริ่มตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียน วัยเด็ก วัยรุ่นจนกระทั่งวัยผู้ใหญ่ ให้เจริญเติบโตขึ้นมาเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทุกด้าน ทั้งด้านสติ ปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม โดยพัฒนาการด้านสติปัญญาสมองทำหน้าที่ด้านการคิด ร่างกายทำหน้าที่ด้านทักษะกระบวนการเรียนรู้และการใช้เหตุผลที่เป็นระบบจิตใจ อารมณ์ สังคมทำหน้าที่ในการปรับตัวจากกระบวนการเรียนรู้วิชาการหลากหลายสาขา เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่สมบูรณ์มีความรู้คู่คุณธรรม สามารถนำความรู้ความสามารถไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันให้อยู่รอดในสังคมแวดล้อม ที่มีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553)

จากความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อบูรณาการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน สร้างเสริมความรับผิดชอบต่อการดำเนินชีวิตทั้งตนเอง ครอบครัว สังคมประเทศชาติให้ทุกคนรู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร มีวิธีการดังนี้ความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หลักสูตรศึกษา ข้อมูลสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล : หนังสือ, ตำรา, บทความ, วารสาร, งานวิจัย, เว็บไซต์

เครื่องมือ : แบบศึกษาเอกสาร (Document Study)

การวิเคราะห์ข้อมูล : การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลลัพธ์ที่ได้ : กรอบแนวคิดการวิจัย และเครื่องมือในการวิจัย

2. ศึกษาจากการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีวิธีการดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย : ศึกษาสภาพสภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยการแจกแบบสอบถาม

แหล่งข้อมูล : ผู้บริหารและครูที่เป็นประชากร จำนวน 817 คน และได้กลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดจากการเปิดตารางของ Taro Yamane (1973 อ้างใน ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง, 2559) โดยสัดส่วนของลักษณะที่

สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 286 คน และทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือ : แบบสอบถาม (Questionnaire)

การวิเคราะห์ข้อมูล : การวิเคราะห์ทางสถิติ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีหาค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

สรุปผลการวิจัย

สภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี สรุปผลการวิจัย ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

	การจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ	สภาพที่คาดหวัง (I)	สภาพที่ปฏิบัติจริง (D)	PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับ PNI
1	การตระหนักรู้แห่งตน	4.35	3.81	0.143	3
2	ความมีวินัย	4.47	3.94	0.136	5๕
3	ความมีภาวะผู้นำ	4.18	3.56	0.175	2
4	ความมีจิตสาธารณะ	4.44	3.90	0.140	4
5	การทำงานเป็นทีม	4.38	3.68	0.194	1
	ภาพรวม	4.36	3.78	0.190	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ คือ สภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ดังนี้

สภาพที่ปฏิบัติจริงการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า ด้านความมีวินัยอยู่ในระดับมาก ด้านความมีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ด้านการตระหนักรู้แห่งตนอยู่ในระดับมาก ด้านการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ด้านความมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

สภาพที่คาดหวังการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า ด้านความมีวินัยอยู่ในระดับมาก ด้านความมีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ด้านการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ด้านการตระหนักรู้แห่งตนอยู่ในระดับมาก ด้านความมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

ลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ โดยภาพรวมความต้องการจำเป็น เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ความต้องการเป็น

อันดับ 1 คือด้านการทำงานเป็นทีม อันดับที่ 2 ด้านความมีภาวะผู้นำ อันดับที่ 3 ด้านการตระหนักรู้แห่งตน
อันดับที่ 4 ด้านความมีจิตสาธารณะ และอันดับที่ 5 ด้านความมีวินัย

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของ
บุคลากรทางการลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
มีสภาพที่ปฏิบัติจริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีสภาพที่คาดหวังในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความ
ต้องการจำเป็นอันดับ 1 ด้านการทำงานเป็นทีม อันดับที่ 2 ด้านความมีภาวะผู้นำ อันดับที่ 3 ด้านการตระหนักรู้
แห่งตน อันดับที่ 4 ด้านความมีจิตสาธารณะ อันดับที่ 5 ด้านความมีวินัย แสดงให้เห็นว่า บุคลากรทางการ
ลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีการปฏิบัติงานและ
มีการคาดหวังในระดับสูง ซึ่งบ่งบอกถึงความใส่ใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ซึ่งจาก
ผลสภาพที่ปฏิบัติจริงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่า บุคลากรมีความตระหนักถึง
ความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี และมีความพยายามที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย
และผลความต้องการจำเป็นด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในอันดับ 1 นั้น แสดงให้เห็นว่า บุคลากรตระหนักถึง
ความสำคัญของการทำงานร่วมกันเพื่อให้กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ สำนัก
นโยบายและยุทธศาสตร์ (2560) กล่าวว่า ความเป็นพลเมืองเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีการแสดงออกถึง
การมีความรู้ความเข้าใจ ความคิดหรือเจตคติ และการปฏิบัติตนในทางที่ดีงามต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม
เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองรับผิดชอบต่อสังคม และมีความเคารพผู้อื่น ตามระบอบการปกครอง
แบบประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข และสอดคล้องกับการวิจัยของ
รังสรรค์ เกิดศรี (2565) ที่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง
ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณลักษณะความ
เป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประกอบด้วยคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม
จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความ
มั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ การจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตร
นารี ความต้องการของครูที่ส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมโดยสร้างลักษณะนิสัยทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็น
เครื่องผลักดันให้ปฏิบัติตามระเบียบเคารพสิทธิของผู้อื่นทำตามหน้าที่ของตนและมีความซื่อสัตย์สุจริต
ประกอบด้วย 1) ด้านการตระหนักรู้แห่งตน 2) ด้านความมีวินัย 3) ด้านความมีภาวะผู้นำ 4) ความมีจิต
สาธารณะ 5) การทำงานเป็นทีม สรุปดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า การจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นความต้องการของครูที่ส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบต่อสร้างลักษณะนิสัยทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้ปฏิบัติตามระเบียบเคารพสิทธิของผู้อื่นทำตามหน้าที่ของตนและมีความซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่

1. การตระหนักรู้แห่งตน คือ ความเป็นผู้ที่รู้ว่าการกระทำใดจะรู้สึกอย่างไร และทำอะไรในขณะนั้นสามารถเข้าใจตนเองว่าต้องการหรือสนใจในสิ่งนั้นๆ อย่างไร สามารถประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ตามความเป็นจริง รู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเองว่าอารมณ์และความรู้สึกนั้นเกิดมาจากสาเหตุใดสามารถที่จะเข้าใจความคิด ความปรารถนาของตนเอง ยอมรับสภาพ จุดเด่น จุดด้อยของตนเองได้ ยังสามารถรู้ว่าผู้อื่น หรือสังคมมีความคิดเกี่ยวกับตนเองอย่างไร และจะปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อให้ผู้อื่นและสังคมพอใจ

2. ความมีวินัย คือ การรู้จักควบคุมภายในและภายนอกของตนเองอย่างสม่ำเสมอการบังคับและการลงโทษย่อมมีความหมายในตัวเองอย่างเพียงพอ การเตรียมตัวให้มีชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตย มีการจัดระบบความประพฤติ และการกระทำเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ มีลักษณะในเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นการควบคุมตนเอง ยอมรับการบังคับบัญชาให้อยู่ในระเบียบหรืออยู่ในแบบแผน

3. ความมีภาวะผู้นำ คือ มีความคิดสร้างสรรค์รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล มีวุฒิภาวะทางอารมณ์มีคุณธรรมจริยธรรม มีความยุติธรรม มุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถทำภารกิจที่มุ่งหวังไว้ได้อย่างลุล่วง เชื่อมั่นในตนเองใจกว้างยอมรับความเห็นของผู้อื่น รอบรู้เท่าทันสถานการณ์บ้านเมืองตามความเป็นจริง

4. ความมีจิตสาธารณะ คือ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชนพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ ช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร ช่วยกันสร้างสรรค์ชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมสะอาดสวยงามน่าอยู่อาศัย รับผิดชอบต่อสังคม การมุ่งเน้นที่จะทำประโยชน์ต่อผู้อื่น หรือส่วนร่วมโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินทองด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ

5. การทำงานเป็นทีม คือ การทำงานเป็นทีม การมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ กำหนดภารกิจและเป้าหมายของทีมงานโดยสื่อสารกันอย่างเปิดเผย กระจายความเป็นผู้นำ มีการตัดสินใจร่วมกัน มีส่วนร่วม

ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ รู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมส่งเสริมทีมงานในทางที่ถูกที่ควรมีความรักใคร่ปรองดองกันในห้องช่วยตักเตือนเมื่อเห็นทีมกระทำผิดและยอมรับเมื่อมีทีมตักเตือน มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงานมีศักดิ์ศรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 จากผลการวิจัยสภาพที่ปฏิบัติจริงและสภาพที่คาดหวังของการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ มีรายด้านอันดับหนึ่ง คือ ความมีวินัย เหตุนี้ โรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับความมีวินัยของลูกเสือ-เนตรนารี ให้มากขึ้น
 - 1.2 จากผลการวิจัยความต้องการจำเป็นของการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ มีความต้องการเป็นอันดับ 1 คือ การทำงานเป็นทีม เหตุนี้ ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ
 - 2.2 จากผลการวิจัยความต้องการจำเป็นของการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ มีความต้องการเป็นอันดับ 1 คือ การทำงานเป็นทีม เหตุนี้ ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรทางการลูกเสือ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (2553). **หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี)**. มหาสารคาม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิทักษ์สิน ภัคดี. (2563). การบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 9 พุทธลีลาบางชัน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. 5(2). 406-407.
- ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง. (2559). การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์ : หลักการวิธีปฏิบัติ สถิติและคอมพิวเตอร์. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รังสรรค์ เกิดศรี. (2565). รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่. **ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. (2560). **การศึกษาความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ**. รายงานการวิจัย. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สุรีย์ บุญรักษา. (2552). ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา
จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

Yamane, Taro. (1973). **Statistic: An Introducting Analysis**. 3rd ed. New York: Harper and Row.